

Innehåll:

- Regeringen ger klartecken för NFFP8!
- EC-utlysning: Säkra samarbetsplattformar
- Energimyndigheten utlyser medel för fossilfritt flyg
- GKN sponsrar grönt flygande
- OFELIA och SWITCH
- UltraFan
- Boka in Innovairs årskonferens!
- Hållbart flygande enligt skolelever

Energimyndigheten utlyser medel för fossilfritt flyg

Energimyndigheten lanserar utlysningen **Fossilfritt flyg för framtiden** med fokus på att accelerera omställningstakten mot ett fossilfritt flyg. Projekt eller innovationskluster som inom 15 år har potential att bidra till denna utveckling har möjlighet att söka stöd.

I denna utlysning utlyses cirka **50 miljoner kronor** och högsta möjliga stöd per projekt är 7 miljoner kronor. **Sista ansökningsdag är 4 oktober** och projekten kan starta tidigast 1 januari 2024.

Projekt inom följande områden kan söka stöd:

- **Teknik**
- **Mindre demonstrationer**
- **Systemanalys – drivkrafter för förändring**
- **Mindre förstudier** (kan även vara projekt av en demonstrationsförberedande karaktär)
- **Innovationskluster**

Projekt där **olika typer av aktörer** (bransch, akademi och forskningsinstitut) **samverkar** ses som positivt.

Vill du veta mer om utlysningen är du välkommen att delta på **informationsmöte på Teams 16 juni kl 9–11**.

Där får du information om **utlysningen, hur man ansöker, hur ansökningarna utvärderas** och du får även möjlighet att ställa frågor.

Läs mer och anmäl dig till infomötet på **innovair.org/23q2/emynd**

Regeringen ger klartecken för NFFP8!

Regeringen ger Vinnova i uppdrag att stärka flygteknisk forskning, utveckling och innovation genom en **ny programperiod av det Nationella flygtekniska forskningsprogrammet (NFFP)**. Satsningen uppgår till totalt **400 miljoner kronor** under perioden 2023–2027.

NFFP omfattar flygteknisk forskning av **både civilt och militärt intresse** och Vinnova ska genomföra uppdraget i samverkan med Forsvarsmakten. En ny programperiod av NFFP möjliggör för svenska aktörer att bidra till en **reducering av flygets globala utsläpp genom utvecklandet av nya tekniska lösningar**. Samtidigt bidrar den flygtekniska forskningen till att **stärka svensk industris konkurrensförmåga**.

Uppdraget stödjer därmed den fastlagda inriktningen i regeringsförklaringen om att **utveckla Sveriges förmågor** i bland annat luftdomänen och möjliggöra anpassning till den

snabba teknologiska utvecklingen.

NFFP har bedrivits i olika etapper sedan början av 1990-talet. Programmet har som syfte att **vidareutveckla forskningsresurserna** inom såväl svensk industri som forskningsinstitut, universitet och högskolor samt att **samordna utnyttjandet** av dessa resurser. Historiskt har huvuddelen av medlen inom NFFP finansierat doktorandprojekt.

Den första utlysningen för NFFP8 har redan hunnit **både öppna och stänga**. Efter som den designades innan den långsiktiga finansieringen fanns på plats var projektloptiden mycket kortare än vanligt. Men var lugn, **det kommer en "riktig" utlysning i höst** med projektstart tidigt 2024.

EC-utlysning: Säkra samarbetsplattformar

Inom **Digital Europe Programme (DIGITAL)** finns nu en **utlysning öppen för aktörer inom mobilitetsområdet**, där exempelvis Innovair platsar.

Syftet är att utveckla enkla men ändå avancerade **molnbaserade samarbetsplattformar** för flyg- och säkerhetsbranschen. De ska täcka hela

värdekedjan för flygindustrin, vara **hållbara** över tid och kunna användas även av **andra sektorer**, inte minst kopplat till **European Defence Fund (EDF)**. Även rymdsektorn kan vara ett användningsfall.

Utlsysningen stänger 26 september. Läs mer på **innovair.org/23q2/ecutlysning**

Hållbart flygande enligt skolelever

Saab och Engelska skolan i Linköping har under hösten 2022 och våren 2023 genomfört projekt tillsammans kring **hållbart resande i framtiden**. Det är elever i årskurs 7 och 9 som på teknikundervisningen har fått en utmaning att genomföra projekt för att visualisera hur man kan resa mer hållbart i framtiden, med fokus på flyg.

Målet med projektet är att **skapa ett intresse för ingenjörskapet och öka medvetenheten kring klimatförändringar**, men också lyfta fram det arbete som genomförs för att nå klimatmål, genom att eleverna får arbeta med ett problem från verkligheten där det finns en **riktig uppdragsgivare**.

Representanter från Saab har varit på Engelska skolan och presenterat vad hållbarhet inom flygindustrin kan betyda samt hållit **expertföreläsningar** om bland annat hållbart bränsle. Eleverna har visualiserat i **två utställningar** hur de ser på hållbart resande i framtiden och några av projektgrupperna har **budgeterat in till Saab** under hösten och våren för att presentera sina projekt.

Projektet har varit **mycket uppskattat** av både elever och lärare på Engelska skolan och från Saab. Projektet, som kommer att **fortsätta under hösten 2023 och våren 2024** med nya klasser och projekt, är ett viktigt steg i säkrandet av framtidens kompetens inom området hållbar teknik.

Frågor på innehållet? Maila info@innovair.org eller titta in på innovair.org för mer information.

© 2023 Innovair

GKN Aerospace sponsrar grönt flygande

Västflyg, ett flygbolag som opererar till och från Trollhättan/Vänersborg, har tillsammans med **GKN Aerospace** köpt in förnybart flygbränsle från leverantören Neste för att **driva alla sina flygningar**, inklusive reguljära linjer mellan Trollhättan och Bromma, samt Visby, **på högsta möjliga inblandning av förnybart flygbränsle**.

Max tillåten inblandning av förnybart flygbränsle är i dagsläget 50 %. Den högsta möjliga inblandningen är också beroende av kvaliteten på det fossila bränslet. I praktiken kommer procent-satsen av det förnybara flygbränslet att variera mellan 30 och 50 %. Initiativet är enligt Västflyg **det första i sitt slag i världen**.

Läs mer på innovair.org/23q2/vastflyg

OFELIA och SWITCH

2023 startar det nya stora europeiska demonstratorprogrammet **Clean Aviation** på allvar. **GKN Aerospace** i Trollhättan deltar i **två större projekt** i första utlysningen, OFELIA och SWITCH.

Inom projektet **OFELIA**, som leds av franska Safran med General Electric som viktig partner, sker utveckling och testning av en så kallad **Open Fan-motor**. GKN Aerospace ansvarar för ett antal viktiga **motorstrukturer** både i kompressor och turbin, delvis framtagna med företagets **3D-printteknik**.

Projektet **SWITCH**, lett av tyska MTU med amerikanska Pratt & Whitney som viktig partner,

utvecklar en helt ny motorarkitektur, så kallad **Water-Enhanced Turbofan (WET)**, med vilken det är möjligt att minska CO₂- och NO_x-utsläpp liksom kondensstrimmor. GKN Aerospace ansvarar för **motorstrukturer**, och Chalmers kommer att prova en värmväxlare i sin unika **turbinutloppsring** som utvecklats via flera Innovair-projekt.

Båda projekten utvecklar och demonstrerar ny motorteknik för **nästa generations ultraeffektiva medeldistansflygplan** (typ Airbus 320). Motorerna kommer att kunna köras på **100 % fossilfria flygbränslen (SAF)** och vara lätta att konvertera till **vätgasdrift**.

UltraFan

En viktig demonstrator för **GKN Aerospace** och flera SMF-partner i Innovairs Intdemo-program är Rolls-Royces **Ultrafan**-demonstrator. Detta är **världens största demonstratormotor med växlad fläkt**. UltraFan är även en del av det europeiska Clean Sky-2-projektet som är inne på sitt sista år i år.

GKN med SMF-partner som **Brogren Industries** och **AIM** har levererat en optimerad **kompressorstruktur**, svetsad av gjutna segment och med ingående delar tillverkade med **3D-printing** av AIM. Nu väntar man med spänning på data från **motorprovet** för den slutliga valideringen av konstruktionen.

Boka in Innovairs årskonferens!

Innovair kommer att hålla sin **årskonferens 15 november på Convendum, Kungsgatan 9 i Stockholm**. Som vanligt blir det skön blandning av redovisning av det gångna årets verksamhet och föredrag som pekar framåt i intressant riktning.

Boka in dagen i din kalender redan nu, så kommer det en formell och fin kallelse efter sommaren.

